

- *die Tabelle* – таблиця, список; *табель* – das Zeugnis.
- *intelligent* – розумний, освічений; *інтелігентний* – gebildet, kultiviert.
- *die Quadrillion* – септильйон; *квадрильйон* – die Billiarde.
- *die Qualifikation* – підготовка, навчання; *кваліфікація* – das Fach, der Beruf.
- *reklamieren* – заявляти претензію (рекламацію), вимагати;
- рекламувати* – werben.

Отже, подібність звучання лексичних одиниць не повинна обманювати. Слова, які однаково чи дуже подібно звучать, насправді мають зовсім різні значення в німецькій та українській мовах. Переклад псевдоінтернаціоналізмів, які дуже поширені в обох мовах, має свої особливості і викликає деякі труднощі. На жаль, ця проблема не знаходить достатнього відображення у двомовних словниках, хоча у спеціальних виданнях існує перелік цих термінів. Під час перекладу слід бути дуже уважним і пам'ятати, що не знання цієї термінології може призвести до певних непорозумінь, адже аналогії з рідною мовою часто є помилковими.

Список використаних джерел:

1. Готлиб, К.Г.М. Словар «ложных друзей переводчика» (русско-немецкий и немецко-русский) – М.: Рус. яз., 1985. – 160 с.
2. Смуциньська І.В. Інтернаціоналізми та «хибні друзі» як проблема перекладу / І.В. Смуциньська // Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. – К.: Логос, 2010. – С. 201–205.
3. Кияк, Т.Р. «Фальшиві друзі перекладача» як проблема міжкультурної комунікації / Т.Р. Кияк // Наукові записки. – Випуск 89 (1). – Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. – С. 17–20.

Менчак Л.В.

студентка,

Ужгородський національний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОРИ В АНГЛОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ ПОЕТИЧНОЇ ЗБІРКИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «НАДІЯ»: РЕЗУЛЬТАТИ ЛІНГВОСТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

В українському перекладознавстві наголошується, що однією із необхідних умов перекладу метафор є відтворення смислу, а не значення [3, с. 96]. Завдання перекладача – зберегти стилістику, передати задум, думки і почуття автора першотвору шляхом перевтілення його образів у матеріал іншої мови, а також максимально точно відтворити картину світу, закладену автором у творі [2].

Мета нашого дослідження полягає у особливостях відтворення англійською мовою метафоричних образів поетичної збірки Л.Українки «Надія» перекладачкою Гледіс Еванс.

На сьогодні найвичерпнішими практичними порадами щодо перекладу метафорики вважаємо класифікації прийомів перекладу метафор, запропоновані П. Ньюмарком та Т.А. Казаковою. Класифікація способів перекладу метафорики П. Ньюмарка вирізняє [4, с. 87-91]:

- 1) збереження образу у мові перекладу;
- 2) заміну образу мови джерела стандартним образом мови перекладу, який не суперечить культурі мови перекладу;
- 3) відтворення метафори за допомогою образного порівняння зі збереженням образу (але з можливою зміною експресії);
- 4) переклад метафори (або образного порівняння) за допомогою образного порівняння (або, інколи, метафори) з тлумаченням значення (це сприяє розумінню, але може призвести до втрати експресивності висловлювання);
- 5) відтворення семантики метафори описово (може застосовуватися, якщо метафора нечітка і її збереження є недоречним, хоча певні аспекти настанови висловлювання можуть втратитися);
- 6) пропущення метафори, якщо вона є надлишковою (необов'язковою);
- 7) збереження метафори з конкретизацією значення з метою підсилити образ.

Т.А. Казакова, з власних спостережень, рекомендує такі способи перекладу метафори:

- 1) повний переклад (співпадають як правила сполучуваності, так і традиції вираження емоційно-оцінної інформації, вжиті у певній метафорі);
- 2) додавання/вилучення;
- 3) заміна;
- 4) структурне перетворення;
- 5) традиційний відповідник;
- 6) паралельне іменування метафоричної основи (структура може видозмінюватися, але зберігається запропонований образ) [1, с. 245-246].

Проаналізувавши наведені класифікації та опрацьований нами оригінал та переклад збірки «Надія», на основі класифікації Т. Казакової, з певними модифікаціями, можна виділити наступні стилістичні прийоми перекладу метафор:

1. Повний переклад (ПП).
2. Збереження образу із заміною тропа (ЗТ).
3. Збереження тропа з частковою заміною образності (ЧЗО).
4. Часткова заміна як образу, так і тропа, іншим, близьким за семантикою, тропом (ЧЗОТ).
5. Вилучення образності, переклад лексичними засобами з прямою семантикою (0).

Для проведення лінгвостатистичного дослідження ми провели нормалізацію електронних оригінальних та перекладених текстів віршів засобами програм FineReader та Microsoft Word, після редагування та вичитки отриманих текстів створили таблиці зі списком метафор у програмі Microsoft Office Excel. Наступним завданням було визначити частоту використання різних стилістичних прийомів перекладу.

В результаті проведених обрахунків в середовищі Microsoft Office Excel ми одержали таблицю, яка ілюструє одержані результати:

Таблиця 1

Частота використання стилістичних прийомів при перекладі метафор

Спосіб перекладу метафор	Частота використання
ПП	119
ЧЗО	57
ЗТ	28
ЧЗОТ	3
О	7
Всього	214

Джерело: розроблено автором

Відсоткове відношення частоти застосування прямого перекладу, перекладу з частковим збереженням образності, перекладу зі збереженням виду тропу, перекладу з частковою заміною і образу, і тропу та перекладу з вилученням образності можна побачити на Рис. 1:

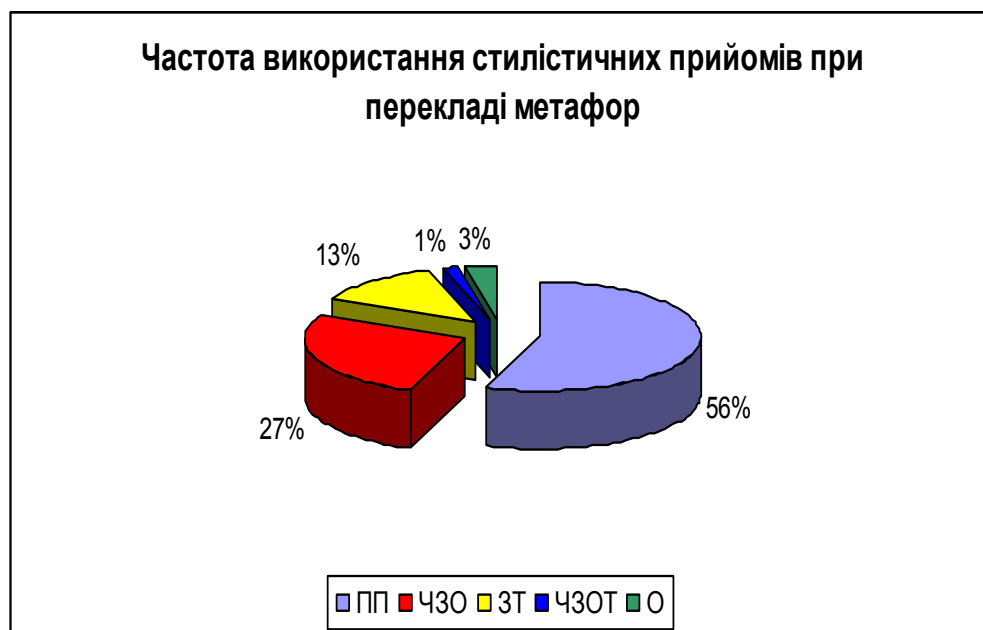


Рис. 1. Частота застосування стилістичних прийомів при перекладі метафор

Джерело: розроблено автором

Проведений нами аналіз свідчить, що метафоричність поезії Лесі Українки, глибоко закорінена в традиції українського фольклору та літератури, перекладена поетесою дуже вдало. Про це свідчить те, що прийом вилучення образності застосований перекладачкою лише у 3% перекладацьких рішень, майже не змінюється характер тропів – метафори перекладаються, за незначним винятком (1%) метафорами та метафоричними виразами. Перекладачку відзначає відсутність прагнення до буквальної передачі авторських метафор, вона віддає перевагу збереженню їх експресивної функції. З тієї причини «зима розсипле самоцвіти» звучить англійською як *winter strews with icy fingers precious jewels*, а голосні слова – *ringing words*. Найбільш уживаними, отже, є такі стилістичні прийоми перекладу метафор: 56% – прямий переклад, 27% – переклад із частковим збереженням образності, 13% – переклад із частковою заміною і образу, і тропу, 3% – переклад із збереженням виду тропу, та переклад з вилученням образності – 1%

Список використаних джерел:

1. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова. – СПб.: СОЮЗ, 2000. – 319 с.
2. Кухаренко В.А. Интерпретация текста: Учебник для студентов филологических специальностей / В.А. Кухаренко. – 3-е изд., испр. – Одесса: Латстар, 2002. – 292 с.
3. Ясинецька О.А. Переклад метафори як мовна репрезентація концептуальних картин світу / О.А. Ясинецька // Філологічні трактати, 2010. – № 1. – С. 96-100.
4. Newmark P. Approaches to Translation / Peter Newmark. Oxford : Pergamon Press, 1981. – 200 p. – 87-91 с.

Яценко О.В.

студентка,

Науковий керівник: Абабілова Н.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Миколаївський національний університет

імені В.О. Сухомлинського

ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ ЯК ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧА ПРОБЛЕМА

Сучасна медицина, як фундаментальна галузь наукового знання і водночас одна з найважливіших для суспільства сфер практичної діяльності людини, потребує точного, системно оформленого, адекватного сучасному часу перекладу термінології.

Відтворення медичної термінології знайшло відображення у працях таких науковців, як А.В. Боцман, С.В. Вострова, Л.Ю. Зубова, В.С. Калашник,